



Nr. 59.

Brasovu,

23. Iuliu

1855.

# GAZETA FRANZOSICE VAENECE.

Viena. Maiestatea Sa c. r. apostolica binevoi a emite urmatării porunca de di:

Petruca se dău bravei mele armate o renoita documentare de binevoiția și ingrijirea mea pentru binele resboitorilor ce devină nedestoinici de servit, amu emisă pentru generali, oficirii pretoriali și oficirii superiori unu regulamentu nou de pensiune, si insarcineză pe comandă suprema cu introducerea lui.

Totudeodata poruncescu, ca același sa se apeleze și la generalii, oficirii pretoriali și cei superiori ce se află în odihna.

Viena, in 23. Iuliu 1855.

FRANZ JOSEPH m. p.

## Monarchia Austriaca.

### TRANSSILVANIA

Brasovu, 23. Iuliu v. Dint'o corespondintia de Bucuresci împartasim: „Cumea Do. Aga Constantinn Hormuzachi s'a inaltiatu la rangu de Mare Vornicu; Dn. George Sion la rangu de Spataru, si D. A. T. Laurian la rangu de Aga. — Stim'ă si pretuiurea barbatilor literatori si a plasei profesoresci atatu in Moldova catu si in România din partea gubernului si a publicului e mare; si distingeri publice ca acestea insuflă multă incredere in toti, cumca Principii vreau in adeveru inaintarea fericirei tierilor sale prin cultura si lumina.”

Hatiegul, in 18. Iuliu v. 1855.

„Aici in 9./21. Iuliu cu tinerii dela scolă preparandială de dasali sau tienutu examen'-publicu in ființă de facia a M. D. comisariu de cercu Vas. Butthyán, si a mai multoru Dni officiali. Inceputulu sau facutu cu rugatiunile prescrise si cantarea „imperat cerescu” căria au urmatu o cuventare rostă de unu teneru cu insuflătire; după acăsta sau examinatu tinerimea din obiectele propuse pe semestrul acesta, si anume din catechismu despre dragoste si 7 taine pana la taina S. Maslu; din istoria testamentului vechiu dela Esire pana infinitu, din istoria naturala, din geographia Transilvaniei in specie si a imperiului austriacu in genere, din gramatica romana si germana, din arithmetica despre frangeri scl. si din economia campului, si mai pre urma din cantari besericesci. Viiulu prospectu elu tinerilor, respunsurile chiare intre altele si din gramatica germana, la carea prin ajutoriulu limbii si alu gramicetei romane desceptati arata multă aplecare, pre cum si istorisirea imtemplarilor biblice, in enaratiuni libere, fara ajutoriu manuale, cu o cunoștința in catu sau pututu mai viile castigata pentru viatia, au dovedit u pana la uimire silintăcea de feru ce au desvalit u acesti tineri in emulare in asia pucinu tempu.

Asemenea in istoria naturala, geografia, si mai pre susu in arithmetica sau destiusu forte, in catu acestu esamenu se pote socioti unu din cele mai alése, ce sunt demne de tota laudă, caruia, iau pusu corona unu teneru de 12 ani rostindu o cuventare cu unu versu angescă in midilocul adunarii, si cu o modulatiune, si precisiune asia, in catu au strabalatu inimile tuturor, si au storsu lacrimi de bucurie ne-uitata; acesteia au urmatu cantarea a vr'o cateva strofe din o insuflătore poesie; apoi M. D. Butthyán cu ună cuventare plina de expresiuni adeveratu parintesci au descoperit u sa multiamita pentru silintiele tinerilor si ale dascalilor, iau indemnatum pe tineri a si continua investițiile incepute si pe viitoru, si ca se străjescă cu naravurile bune, amesurat u investiturei, ca se pote deservi celor alati de exemplu conducatoriu catra luminare.

Si asia sau conchis u acăstă solennitate rara cu acelu suspinu catra celu ce este lumina din lumina, ca celor ce jacu in acestu tie-

nutu intru intunecu si umbră mortii se le resara lumina mare prin intemeierea scăelor poporane; si după ce sunt holdele aprópe de secerisul, se trimitia lucratori sbili si destui in hold'a sa.” \*\*\*

„De lună lui Iuniu au fostu sparieti locuitorii tierii Hatiegului ca cum Dumnedieu si ar si intorsu facia sa de catra densii, după ce prin ploile celea infriosciate mai cu sâma pe munti cadiute sau redicatu apele, dintre carele Streiulu celu mare au adusu cu sine multime de brădi — smulsi din radacini, si au lavalit pietri, in catu livenile la siesu mai aprópe de munte asediate sau acoperit u altu locu cu lemne si pietri mai grose de ună orgia, si au causat dauna preste mai multi ani sintibila, ba anca la podulu celu nou dela S. Maria, Bordolo numitu, au sapatu la capetulu de catra apa asia, in catu acum acela sta uscatu, pana ce se va deriva earasi ap'a sub elu; totusi sub scutul celui prea inaltu poporele earasi sau mangaiéto, pentru ca secerisul au esit u midilocu bunu preste totu loculu, si senatiele sau mai apucatu, eara cucurudie se arata frumosé.”

In 25. Iuniu vechiu sera după 10 ore venindu dela Blasius pogorramu pe dealulu Hatiegului catra casa pe unu intunecu mare, inse cu norocire, fiindca de a steng'a pe muntii Balomirului era o tempestă infriosciata, si de a drept'a in sunu de catra Densusiu altă, carele sub scanteierea fulgerelor necurmăte ne arată calea, candu in midilocu aveam u numai rauorire usioră si tempu linu fara ventu, candu eata, ea din laturea orasului Hatieg de catra sunu amu vedintu, dimpreuna cu D. Ioane Russu profesor din Blasius, carele imi era consotiu se druu, cum se redica alintat u focu ca o stea de rendulu primariu care — luandu directiunea catra Ostu — sau aprinsu mai tare cu focu rosu, si redicanduse mai in sunu intre norii cei intinsi si intre pamentu sau desfasiuratu catu luciaferulu de sera si au datu lumina alba in giuru de sine ca nisce radie intr'o periferia catu e lună plina, după aceea sau intorsu cu directiunea spre apusu, si deodata apucandu intre siroiele de ploie ce curgea din unu noru, nu sau vedintu; inse preste ore cateva minute earasi sau aratatu intr'o distantia mai departe cu lumina slabă pana ce au disparutu din vedere ochilor; aratarea acestui meteoriu au tienutu pana la 20 minute. Noi amu disu ca e unu focu rataciu (bolide); inse e de insemnatu si aceea, cumca după 3 dile totu in dreptul acela de unde acestu meteoriu sau ivit u inaintea nostra, fulgerulu au lovitu o coliba tiganăca. —

### Din partile Oradane, 13. Iuniu seu Cireseriu.

Anu dori se ve scriamu totu bune, ci nu ne da mana, de unde suntemu fortiati mai multe intristatōre a ve scrie de catu inbucurătōre, anume: In dilele trecute fiindu in satulu Csokai lunga tergisorulu Dioszeg, locuitorii toti dusi la lucrurile economice pe campuri si vineturi, se escă foculu din cas'a mosiei satului, si suslându unu ventu caldurosu de catra resarit, diao mare prefacu in cenusie 24 de case cu tota zidirile economice, afara de unu granariu acoperit cu tiegle, pana ce sosire din campi si vecinele terguri omeni si instrumente de stinsu foculu, si atunci se puse cupetu furiosului elementu; si nu se pote sci din ce s'ar si escatu foculu, ca intr'a cea dinice facuse invinuit a batrena focu fiindca veruisse si lipise pareti casei, si candu esu reasiediése tota in casa, afara de lad'a cu vestimentele, atunci se incinse cas'a in focu si ei remasere tota acolo prada focului. — Romanii fiindu locuitori cam de laturi de satu, scapara de dauna, da le ajunge si loru conlucrarea mai alesu la radicare zidirilor comunale dearse, cari sau luatu in planu a se redica cu multă mai maretie. —

## *Monarchia austriaca.*

К о р е с п о н д и н гъ дипломатікъ  
din anglѣ 1783.

(δpmape.)

Дн Nрії трактаті репродуксією кореспондінгоме фундамент; де аїчі фундаменте вршезъ веле, фундря каре се аблъ о таудиме de idei репрезітє din челе de mai nainte, прін вршаре есте de присоєв але репродукче din кважитъ дн кважитъ, de ачеха пе врштотреле чіпчі ле вомъ да нэмай дн естрактъ.

— Контеле de Ademar солвљ французескъ ла Апглія, скрїндѣ шіністрвлѣ Вержене ла Парісѣ ті аратъ ачествіа, къ а черкатѣ тотвлѣ ка съ фндамлече пе Dn. Фокс ministrвлѣ Anglii а се dekiapa рѣспікатѣ ѣп прівіца планкіорѣ Катарінѣ II. ші Iosіфѣ II. de а фтпърці церіле Тэрчіеї фптре сінеш, ѣпсъ нѣ а потутѣ стбоче алтѣ рѣспіпсю, декѣтѣ къ Dn. Фокс креде. кѣмъ актъ (Цвілі 1783) ар фі преа тързіѣ de а маі фтппедека ресбо-івлѣ ші поте кіарѣ къдереа Тэрчіеї; фптрѣ алтеле Dn. Фокс ре-кспіоште, къ екссеплвлѣ каре с'ап da пріп рѣшіреа церіорѣ Тэр-чіеї ар фі зиѣ лвквѣ спѣркатѣ ші престе тъсврѣ періклош, пеп-трѣ къ с'ап deckide кале ларгъ ла чееса че пытимѣ *actozzi mie  
тозне цie*; преоте ачёста фтпърцюа Шолоніеї а фостѣ екссем-плѣ dectствлѣ de трістѣ, ѣп кѣтѣ ар фі преа de пріосю а маі da фпкъ ші алтѣлѣ асеменеа. Къ тóте ачестеа D. Ademar нѣ афль къ кале ка съ се фтпъртъшескъ Длгі Фокс копіа ачелвї актѣ desпре каре фусесе ворба ка съ се трітіць ла Ст. Петерсврг, пептрвкъ нѣї поте да крэзъмлптѣ.

— Dn. de Вержене ръспонде Dлгі de Ademar ти 7. Іслів  
деля Версалія обсерванді, къ дѣкъ Фокс привеште къ атъта  
пѣцаре да плангуъ де рѣнре ші дѣкъ Катарина II. ва пѣре тѣна  
тъкар нѣмаї пе Кримъ, атъчі джнса de аколо ти 24 бре поче  
ажунце да Константиноополе, din касъ къ портвріле Кримълі свѣт  
Форте бѣне ші сїгуре.

Еаръ къ Domus Фоко креде, кътъ рецеle Пръсciei фикъ с'ар оппнре ла прапрile de рънре, ачеста о фпделецетъ пътai ашea, къ ачелъ реце пътai сингрелъ totъ пo поте фаче твлтъ фп контра чelоръ doj шi Тврciа поte deveni o рхiпъ фпfriko-шатъ. Ар фi къ totвлъ алтчеva, дeкъ рецеle Пръсciei ar фi спri-жонитъ de Британия тare; чi фiндкъ Dn. Фокс (прiн вртare Британия) се пoртъ фп ачестъ какъсъ къ атъта пепъсare, се поте фптжтпла преа вшоръ, ка рецеle Пръсciei фикъ съ ia ексептпль дела Катарина II. шi Йосифъ II. шi прекът ачештi фшi adaогъ ла дерiле лоръ фпнрiпdъ Тврciа, фптокта шi елъ съ ce desпъг-бескъ, ръпindъ кътъ ва тай пвтea din Полопia.

бескъ, рѣшилъ кътъ на таі потса ам ноженъ.  
Ачестеа дѣпрецигърѣ дѣпвилекъ пе рецеле Франдеі а фаче  
ретвстрѣчвпі серіосе ла Ст. Петерсвргъ, Biena, кът ші а да  
сфатврѣ вгне ла Кнополе, пептрвка доръ фвртвна рѣсбоівлі с'ар  
абате къ тотвлѣ. Литр'ачеа Dn. Адемар есте провокатѣ а de-  
окія брешкът квцетеле асквпсе але лві Фоке пріп ачеса, къ съ  
дѣппъртъшескъ тотѣ лвквлѣ атътѣ челорладї министрї, кътѣ ші  
киарѣ рецелві Англіеі. Литре алtele съ се штіе, къ Маiest. Са  
рецеле Франдеі півідекът нѣ ва таі свфері, ка дн віторѣ съ таі  
інтрѣ врео флотъ рсескъ дн Marea meditepaneъ (каре спаль  
цермї Спаніеі, Франдеі, Італіеі, Афрічеі, Acieі), чі о ва рѣспіп-  
це de аколо, пептрвкъ рѣшилъ дн декврсвлѣ рѣсбоівлї трекватѣ ай  
Фѣкватѣ пагзве фбрте марі пе аколо ші с'ад пвртатѣ престе тотѣ  
ка піште рѣпіторі. —

— Dn. de Ademar солвљ французескѣ рѣспублике din Londonъ дела 18. Іюлѣ 1783 арѣтъндѣ, къ елѣ акѣт пе лѣпгъ че читі Dлгі Фокс актвљ дипломатикѣ тимicѣ дела Франца ла Ст. Петерсбургъ, лї спусе totшодатъ веде, къ стѣ рѣд а пѣ вореи квратѣ пе фадъ, deckoperindѣ Фѣръ ресервъ чеа че аре дн кв-щетѣ. Атѣпчі D. Фокс zice, къ елѣ дореште преа твлтѣ а дн-недека рѣскоиљ, дпсъ велї Dta, Британія днш аре квіпtele сале пентрѣ каре джиса пѣ се поѣ стріка къ Рсia! Престе ачѣста поѣ фі къ пѣпъ акѣт тѣте днчеркьрile ар фі преа гѣрзie.... Атѣпчі Dn. Ademar вѣзъндѣ къ пѣ о скотѣ ла піч о каме кв ministrvљ Фокс, днтрѣ дрептѣ ла рецеле. Ачеста днпъ вп dic-кврсѣ таї лѣпгъ лї zice днтрѣ алтеле: „Ехъ супт днтокта de пѣ-ререа сїверапвлѣ Dемітале. Еврона се ва префаче днтр'о пѣ-тиятate de kodрs, джиса пѣ ва da niш o секрітате пентрѣ ni-ми. Ехъ крезъ mai департе, къ пої впindне амѣ пѣтеа днппе-дека тѣте ачестеа.“

Ашea ворбise рецеле Британieй кътръ солвлѣ Фрапдеi ла an  
1783. —

Дэлъ ачестеа ѿртээзъ о скрісбре а тіністрвлэй Верженн  
кътръ баронъ Шаселъ тіністрвлъ французескъ ла Тэрпъ, ка-  
датъ din 22. Іюлій 1783, пріп каре ачеста е тисърчинатъ а ля-  
кра ла куртеа Capdiniel, ка ла о тутажиларе de ръсбоів Capdi-  
nia тикъ съ ділъ къ Франца. Чі ачестъ скрісбре се тапшелене  
шэлтъ тай бине din алта каре се ва bedea тай ла вале. —

*Domnusъ de Вержинне катръ Domnusъ de Адемар*

скріє din 27. Іюлі 1783 інформація, котра репортаріе аче-  
ствія веніте дела Londonъ се ляръ ти пре deanріоне десватеро  
ти консілівъ реїелі Францеі ші къ реїеле інформація одатъ  
деспре чеа къзетъ Dn. Фокс, адікъ de a ня ажвта пе Твр-  
чія къ артеле ти тъпъ, конвінсія еаръш, къ Тврчія сінгіръ пъ  
ва маі фі ти старе de a се апъра ти контра Рсіеі, чі къ ва-  
тревві съ казъ, афль къ кале ка Порта съ факъ брешкаре жърт-  
фъ, съ сатвре адікъ лъкомія Катарінеі II. прип лъсареа Къбап-  
лії ти тъпіле еі, еаръ Крітвъ съ ръшъпъ тотъ Тврчіеі. Ар фі  
Форте біне, дікъ Катаріна с'ар тиандімека de a пріїмі плацвъ  
ачеста, еаръ ла касвлъ din контръ ар фі Форте ръз, ші атвчі  
Францеі лі маі ръшъпе а тиатрела пе Англія, дікъ ачеста маі  
аре de скопъ а лъса пе Тврчія ла воіле Ліппервтесеі Катарінеі  
II. ші але Ліппервтесеі Йосіфъ II. Франца лись пресвітре, къ  
скопвлъ minистерівъ Англіеі пъ есте de a фавора плацвріе челе-  
автіцібсе ші тиандевъръ Форте тврбрѣтобре але Катарінеі II., дечі  
Англія требвє съші алéгъ вна din дóз, адікъ: сеё съ лякре ти  
коїпцеленіере къ поі, сеё съ ръшъпъ пеятрамъ. Есте лись преа  
вшоръ de прічепвтъ, къ кале din тъіе ар фі чеа маі п.л.зкst pеп-  
тре Франца.

Калеа а доа (нейтралітатеа) есте днпревнатъ къ греатъш, каре дпсъ нѣ винъ de аколо, къ доръ оштіріле енглезе ар фі аbservatіи требвітчосе (ла ръсбоів дн контра Рсіеї), чі пентръ къ Франца нѣ ар фі сігвръ de Англія, дѣкъ ачеста се ва цінеа стржнсъ de нейтралітате сѣ ѿ нѣ. Днтръ алтеле съ се сппѣ Domnвлі Фокс, къ орі ші кѣм, Франца пѣтаі сігврікъ нѣ ар фі дн старе de а днпнедека кѣдереа Тврчій тчл.

*Баронъ de Шлоасель ктбръ Dn. de Верженне.*

Търчинъ, 30. Іюлъ 1783. Контеле Нероп (ministrul Cap-  
diniei) есте de ачеа пърре, къмъкъ déкъ Імператъл (Іосиф II.)  
ва пъне тъна пе Цера роиънёскъ ші Moldova, джисълъ деокам-  
датъ ва лъса din тъні Белцівъ (каре пе атвичі се цінеа de Ав-  
стрія) ші Milaнvълъ, еаръ ех атъ темеів а креде, къмъкъ déкъ  
рецеле съверапълъ лві ар фі аліаівлъ постър, іар фі форте дп-  
демъпъ а пъне пічорълъ дп пътжентълъ Milaнvълъ ші э тръї пе  
спеселе ачелей зері, дикътъ апої Імператълі, токма déкъ іар  
терце totъ біне дп Tvrchiа. іар вені къ грѣд de азъ таі коті афаръ  
de акодо. — —

## *Kontese de Ademar κατρού Dn. de Вержинне.*

Londonъ, 6. Августъ 1783. Тоте с'аѣ скітбатъ: ез афль  
къ Дп. Фокс с'а деппъртатъ впѣ milâ de локъ дела ачелъ пыпктъ,  
ла каре длѣ лъсасемъ ієрі. Елѣ фндатъ дпъ челе din тъів къ-  
вінте дмі zice: „Ез лв възѣ пії de кът къ неар фі нѣо (ен-  
глezілорѣ) пріп пытіцъ а не аместека днѣ требыле търчілорѣ.  
Декъ есте ка съ'ї даѣ впѣ ръспвпсъ ръспікатъ, апои треббе съ'ї  
търтвріескъ пе фацъ, къткъ пої пв пытевѣ лвкра днѣ колицеле-  
нре къ Фрапца.

Миар пъреа ръѣ ка съ въ амълескѣ не Dв. шї съ въ про-  
мітѣ таи твлтѣ декѣтѣ чеа че воишѣ пои а ѣтплюи.

*Dn. de Вержинне котръ Dn. бар. de Шоасе.*

Версалія, 12. Август 1783. № таї світ департе ачеле  
тінгте, дптръ каре пої вомѣ шті, квткъ пашї фѣкдї de рецеле  
(Франде) ла Biena, Ст. Петерсбургъ шї Константінополе аж фо-  
лосітѣ пімікѣ. Де атвпчі дпнайте Maiest. Ca таї аре съ цї  
dea алте порвпчі, de квтѣ ка Dta съ цї пе рецеле Capdinieї дп-  
тръ ачea копвкцівpe, квткъ Maiestatea Ca (рецеле Франде) пв-  
ва пъръсі каcса Европеї ші къ, декъ din непорочіре ва фі de  
тревзпцъ а лвкра дп контра плапвріморѣ ръстврітбore че ато-  
рингъ дрента квтпть а Европеї, атвпчі рецеле ва дпппрътші  
дпнадать опінівпile сале ачелорѣ domnіtorї, карї се афль пъ-  
трюпші de симдімітеле дрептъдеї ші але квтптвлї. Ачестѣ  
modѣ алѣ квдетьрї съ фіе пептръ рецеле Capdinieї къ о га-  
рапціз маї твлтѣ, квткъ елѣ ва фі впвлѣ din чеї dintvіs, къ ка-  
реле Maiestatea Ca (рецеле Франде) се ва пвне дп коцделе-  
цере дптре ачесте дппрецівръті тортврътбore. —

— Денъ ачестеа вртéзъ о потъ а кабінетвлѣ Bieneї трі-  
місъ ла Парісѣ къ датъ 12. Августа 1783, фптръ каре Імпера-  
твлѣ Йосіфъ II. декіаръ квратѣ, къ се ва сілі а лвкра пентра-  
наче, déкъ фпсъ ръсбоівлѣ тотѣ ва прорѹпе, фп ачестѣ касдѣ Ав-  
стрія тотѣ ка лвса парте ла ачелаш, (прекамъ с'а ші фптжим-  
платѣ mai търziї). —

(Ba зрma.)

## TRANSCILVANIA.

Брашовъ, 23. Івлів к. в., „Телеграфъ Романъ“ не адъче дѣвѣкъ тѣрьореа репортаре деспре съкчеслѣ есаменелорѣ дѣ институтѣ педагофико-теолофики din Сібій дѣ челе вртѣтре:

,Сібій, 11. Івлів. Дѣ септѣмѣна трекътъ са ціпѣтѣ дѣ тѣтѣ дѣкбрѣслѣ еї есаменеле симестрале дѣ институтѣ педагофико-теолофики диечесанѣ де аїчя, чеа таї таре парте съпѣт прѣшдерса Еке. Сале Dn. епіскопъ б. de Шагана, дѣ фіпца de фадъ а DD. пропотопѣ ші асесорѣ консисториал че се афлаѣ аїчя, а таї таїторѣ атполоїл ш. а. Прівіндѣ ла тѣлдітіеа обіекторѣ дѣ дѣвѣкъ тѣрьорѣ, каре требже съ се предеа дѣ време de 2 апѣ дѣ кѣрѣслѣ теолофики, ші дѣ време de 1 апѣ дѣ кѣрѣслѣ педагофики дѣ о парте, еарѣ din алта ла деосебітеле дѣ пасшірѣ але елевілорѣ, кари се адъпарѣ ла ачесте институтѣ таї тѣлтѣ саѣ таї пѣдінѣ прѣгѣтії, ші ла лінселе. къ каре авѣрѣ чеї таї тѣлтѣ а се лаїтѣ din прїчина сърѣчії, не ведемѣ дѣ пѣсечіоне пѣкѣтѣ а адевері, къ респѣнсірѣ лорѣ дѣтѣ тѣтѣ адѣстѣлѣ, ші кѣ таї атѣтѣ DD. професорѣ ші адѣтѣ о останѣлѣ непрѣсетѣтѣ дѣтѣ прѣгѣтіреа ачесторѣ тїперѣ спре кїмареа лорѣ чеа дїалтѣ таї тѣлтѣ дїсемпіатѣ, кѣтѣ ші тїперѣ пѣтѣрѣ дѣ дато-рїцеле чеа сїнте ла каре се прѣгѣтескѣ, ші адѣтѣ тѣтѣ сїрѣнїа, ка съ ажкѣгѣ ачеста кїмаре кѣтѣ се ва пїтєа таї ковѣршиѣ. Авѣтѣ дїпсѣ ші чеа таї віе пїдѣждѣ кѣ институтѣ ачеста прѣкѣтѣ саѣ дїпїнїатѣ дѣ 8шорѣ съпѣт дїлгрїжіреа вїпїлѣ съд тѣченатѣ, ші патронѣ, пре атѣта ва ші дїлфорѣ дѣ скѣрѣтѣ тїмѣтѣ дѣ тѣлдїтіеа ші прївігіареа ачеста спре кїлтівареа ші дїпїнтареа попорвлї пострѣ, спре фолослѣ сїнтеі пострѣ вїсерічі ші спре лаїда лаї Dvaneze. Ерї ла 9 бре dimineda се дїпїа сїпїта лїтвргіе de DD. професорѣ de теолофи P. пропотопѣ алѣ Сібій Ioan Xania ші P. парохъ алѣ Решїнапрілорѣ ші асесорѣ консисториал Сава Поповіч къ кївенітѣ евлавіе ші саѣ чїтїтѣ ші рїгѣчіоне de тѣлдїтіеа пептѣ порокоса съвѣршире а апѣ-жї ачестѣ школястїкѣ. — Чеї че адѣтѣ съвѣршиѣ дарѣ кѣрѣслѣ дївѣкъ тѣрьорѣ сале, ші съпѣт кїмаре съ іа дарѣлѣ таїнїе преодї-шї, съшї адѣтѣ атїнте дѣ челе че адѣ азїтѣ дѣ дѣкбрѣслѣ ст-дїелорѣ сале дѣла DD. професорѣ; ші de сїатврїе челе фрѣтбосе ші тѣтѣтїрѣ але архіерезлї съѣ, ші съ пїшескѣ пе калеа чеа тїреа дїпсѣ тѣтѣ одатѣ фрѣтбосе, кареа леаѣ рїндѣт’о Dze, къ дїлкредере дѣ ажкѣрѣлѣ лаї, ші къ тѣлдїтіе, кѣтре чеї че јѣдѣ прѣгѣтїтѣ спре еа. Педагофиї съшї адѣтѣ атїнте кѣ лорѣ лі се дїлкреде авѣдїа чеа таї таре а бїтїлорѣ адїкѣ копї. лорѣ јѣдѣ се даѣ ачеста спре пївѣдїрїе кѣтре кїлтѣрѣ ші ферїчїре. Еї дарѣ пе ачеста съї кїлтївѣзѣ ші дївѣце астфелї кѣтѣ се јѣдѣ пїрїнїлорѣ чеа таї пїлкѣтѣ вїкѣрїе. Съ пї се сприе де лїрї тїчї, кѣтї кїмаре лорѣ есте таре, ші вор афла din тїрїпса ші тѣлтѣ тїпївїе дїпсѣ сїфлетѣлѣ лорѣ. Апої вїпїлѣ Dze ші ачесте се вор дївѣгї. Чеї че пї адѣ съвѣршиѣ ші адѣ дїпкѣ съ се адѣтѣ ачесте институтѣ тѣтѣтїрѣ, съ се сїрїгїе скѣ, ка дїпїа рїпаослѣ че лаѣ дїбїндїтѣ дѣ времеа вакангїе пе акаса, съ вїпїа дїлтѣрїдї дїпсѣ пїтєрї, ші съ дїчїпїа de пїтїа ші пїтєрї пїтїа а се прѣгѣтї пептѣ кїмаре лорѣ чеа сїпїтѣ, ші атѣта дїпїорантѣ.“

— „Сіб. Боте“ пїблїкъ вртѣтре: Maiestatea Ca. ч. р. апїотолїкѣ къ хотѣржреа прѣапалтѣ din 7. Іспїа се дїлдїрѣ а ordina, ка вїпїи че се афль дїпсѣ рестанцїа de a се пїлтї пептѣ дїтїпїе че леаѣ прїмїтѣ локвїторї, de прїн сателѣ арсе дїпсѣ тїмѣтѣ рїволющївїе, din пїдїрїе фїскалї, кїмералї орї ші прївате пептївка съшї кїлбѣскѣ касе ші едїфїкате економїчїе, съ се іерте къ тѣтѣлѣ: ба тотѣодать са дїлдїратѣ а аплачїда ка ші сїтєле че саѣ пїлтїтѣ пїпїа пептївка атарї лїтїпїе съ се реїтїрїкѣ дїлдїрептѣ din вїпїтїрїе вїпїрїлорѣ кїмерале, ші партїкїларїлорѣ карї алѣ дїтїпїе спре скопїлѣ ачеста дїпкѣ съ лї се пїлтїа-скї din fondslѣ пїтїтѣ пептївка рїспектиївї арши. —

Ачестѣ пїрїтїскѣ дїлдїраре арѣтатѣ кѣтре попорѣ дїлпїоне дїаториа фїекїрїа а чї рїпїа дїпсѣ дѣ тѣлдїтіеа ферїпїдїе сале рїгѣчїпї кѣтре чеї пептївка дїлдїрїга сїпїтїе а преав-гїлї пострѣ Молархъ.

AUSTRIA. Biena. „Лойдлѣ do Песта“ апїпїа, кѣткъ Прїпїлѣ Александрѣ Гїка а рїпїа сїпїа дїпсѣ Бохемia дїпсѣ Францїсїад, ші рїмѣнїдѣлѣ лаї съ ворѣ стрїпорта пе вїпї ворѣ сепаратѣ ла вїкѣрїшти.

\* Соціетатеа ч. р. de економie са хотѣржтѣ а дїлтїрїпїде о еспїсъчїе de oї дїпсѣ Biena пе лаїна лаї Mai вїпї тїтѣ дїрїлѣ de корїпї, спре каре скопї се чеє олїпївїа посесорїлорѣ de oї. — Економїи поштрї de oї се потѣ dictiпїе ла ачестѣ еспї-съчїе, къ фелївїтїа соївїлорѣ челорѣ таї побїле de oї ші de продѣктеле лорѣ. —

\* „Banderep“ таї пїблїкъ о кореспѡндїпїа къ дагѣ Бїкѣ-роштї 16. Івлів din „Жїрп. de Сїлвїа“ съпѣт тїтїла: А цїтѣ чї-пїа воерїлорѣ. — дїпсѣ контра Прїпїлѣ domпїitorї — дїпсѣ каре се зїче къ консѣлїлѣ цеп. епїлезескѣ D. Calquhouen, ка вїпї дїспре Прїпїпїате дїпсѣ wedinga din 20. Івлів. —

амїкѣ алѣ Прїпї. Костаке Сїдз, се веде къ лаїкѣ ла цесѣтїра интїцелорѣ. — Маї дїпкѡло атїпїе кѣткъ еарѣшї алѣ ешїтѣ ла тапетѣ проїпїтїлѣ пептївка дїлпрезїпїареа Прїпїпїателорѣ съпѣт вїпї Прїпїлѣ дїпсѣ форма вїпї Хелвѣцї, къ пївѣтрапїтїе асеменеа, — ші къ дїпсѣ Константїополе дїпкѡлѣ дїпчепе а се фамїлїарїса ideea ачѣ-ста ла атвасада епїлезъ ші дїпсѣ палатѣлѣ лаї Rешїdѣ. Деспре M. Ca Прїпїлѣ Штїрбїа zїche, къ слѣ фадъ къ интїцеле дїпкѡ фаде дїаторїе сале, ші къ елѣ а дїлпїлїтѣ dopindїа Пордїи адѣ-кїндї армата рїпїпїа ла дїпра de 35,000, къ тотѣ пїпїльчереа din алѣ парте ш. ч. л. —

## DIN КЪМПУЛѣ РЕСБОІУЛї.

Paricѣ, 29. Івлів. „Моніторвїлѣ“ адъче о депешѣ а цепер. Пелїссіер din 27. Івлів: „Nimїкѣ пош пї са дїлжїплатѣ. Ла Каміеш са дїпсѣ дїлскїтївата прісопїерї рїпїш ші франчезї.“

Дїпсѣ пїтїа таї ешїрѣ рїпїш асълтїпїдѣ шапїзїрїе алі-дїлорѣ дїпсѣ фадъ дїлдерѣпїтїа къ пердере de 8 тордї ші таї тѣлтѣ рїпїїдї.

Цепер. Пелїссіер а прїмїтѣ сїпїтїа komandѣ престе тобѣ тїрїпїе алїате, чеа че пї плаче лаї Отер Паша, Цеп. епїлезѣ Сїмпсон дїпкѣш чеї пїтїа demicisnea. —

Отер Паша се дїсе ла Константїополе ші авѣ вїпї сїатѣ таре деспре месїрїе de рїсвої дїпсѣ Acia ші ла Dvпїре. Ла Dvпїре еарѣш ва ла сїпїтїа komandѣ Отер Паша, лъсїндѣ пїтїа о тїрїпї тїкъ ла Севастополе.

Ickendep Беї ші Махлїс Паша (Прїпї. Сїлрїда) лаїкѣ тѣлтѣ дїпсѣ Константїополе пептївка еспїдївїна Бесарабїкъ. —

— Din Acia ешї фада къ цеп. Мѣравїеф, лъсїндѣ вїпї пї-терѣ дїпсѣ арматѣ спре а acedia Карсїлѣ, unde се афль вїпї 18 тїї тїрїпї ретрашї, ар фї дїпїнїтїа кѣтре Ерзерумѣ; дар аста е дїпкѣ о штїре пїкїстата прїпїе ісвїрѣ офїчїа, прїп вртare пї-коаптѣ. —

Din Nop dѣ афарѣ de вїпїе прїсїе de totfeliлїлѣ ші прїве де бїтїардїрїе nїmїкѣ алта пош.

Норвїцїа акїт дѣ пе фада, къ ea пї се алїтѣрѣ ла алї-аїї, пептїв къ еї дїпкѡ пердѣ тїмїпїлѣ къ челе 4 пїпїкѣ ші тїм-бреазъ каса европеантѣ тотѣ пїтїа къ тїмїрїлѣ касеї oriентале. — Гїберїлѣ ші попорвлї порвїнїанѣ дїпсѣ e din капѣ пїпїпї пїчїорѣ antiprcs, дїпсѣ кѣтѣ о таре парте din попорвлї нї-er-манѣ, чеа че dobedeшte зелвлї лорѣ, къ каре адѣ дїлтратѣ дїпсѣ лециїпїа de стрїпїи а епїлезїлорѣ, дїпсѣ каре дїлтрѣ пїпїш ші вїпї пїпїтїа алѣ Марелїи цепералѣ Бїлвїхер. —

## Cronica strâna.

ФРАНЦА. Paricѣ, 27. Івлів п. дїлператвїлѣ, пептїв ка съшї арате сїмпатїа ші дїлкредеа дїпсѣ Прїпїлѣ Наполеон е хотѣржтѣ ал да вотѣ консїлатївѣ дїпсѣ сїатвїлѣ тїпїстєрїалѣ, кїндї ворѣ венї ла тїжлокѣ дїлтїрїпїа de таре дїпсїпїтїа. — Дїп-tre дїлператїї Аустриї ші алѣ Францїи се дїпкїтїв dece ко-респѡндїнїе intime, каре се ворѣ дїлпїрїтїи ші Англїи.

МАРЕА БРІТАНІЕ. London. Casa de жосѣ de сїпїе Прїпїпїате. Дескоперїрїе че се факѣ дїпсѣ парламентвїлѣ епїлезескѣ трагї тотѣ кѣтѣ о пердѣа жосѣ дїпсїе плапїрїе че аре Англїа пептїв Orient. Дїпкъ пїпїз акїт пї сїтїамѣ кїарѣ че цїпїе Англїа деспре вїтїрїлѣ Прїпїпїателорѣ; пї, пептїв къ іnistrkciїspile лаї L. Ion Rїsel, къ каре та провїзїtѣ L. Клар-пенон min. de естернє, пептївка съ се цїпї de еле дїпсѣ кон-фїпїцїе de Biena, дїпкѣ пї ешїрѣ ла лаїтїпї; чї Dicraeli ле скїсїе ші пе ачеле дїпсѣ фада парламентвїлї. Еатѣ че ведемѣ din ачеста: Дїп прївїца Прїпїпїателорѣ съ колїкре Rїsel ка еле ші Domпїitorї лорѣ се рїпїпї, кѣтѣ съпїт ші астїзї фада къ Порта, еарѣ трактате шї протекторатвїлѣ рїсескѣ се дїпчетеze „ші пї се ва da окасїпїе, челѣ пїпїпї пї din прїпїпї, ка съ се амѣстече Порта дїпсѣ administraцїеа din пїпїпї, пїчї ва адъче пе Domпїitorї церїлорѣ дїлтрїо denendingz deadrentvїlѣ dela пї-тереа Сїверапїлї (?) — „Se поте dicпїтїа асъпра тїрїпїтїа, дакѣ елѣ ар фї съ се тїрїпїкѣ (?) Тотыш denamirea Хоснода-рїлорѣ шї атрївїтїа сїверапїтїї (?) дїпсѣ Прїпїпїате, дїп кѣтѣ вїпї аїї алте пїтїрїи дїпсѣ прївїпї, ворѣ ста пе лаїпї Сїлтапїлѣ — шї аїїпїи стрїпїи ворѣ требї се фїе рекїпїсїа de Сїлтапїлѣ; дїп modrїлѣ ачеста провїпїщеле ачесте, прїп релїчїпїе Пордїи кѣтре алте пїтїрїи, ар deveti пї таї пїпїпї легате de кѣтѣ челелалте пїрдї алте терїтїрїлї отоманѣ“ ш. ч. л., прїп вртare дїп тоате іnistrkciїspile лаї L. Ion Rїsel пї афльпї пїчї о вртї de сїпїе Prїpїпїателорѣ, че о претїпїе Франца дїп конферїпїе.

Дїп Nr. вїтїрїв вомї веде кѣтѣ се респїкъ ші Палмерстон дїп деспре Прїпїпїате дїп wedinga din 20. Івлів. —

## Tîrg'a romanescă și Moldav'ă.

Бъкрешти. Într-o cizme de прізвіре на алецереа съпъткъртвіторілоръ и Цера ротенескъ.

(Миксієр.)

4) Къндъ пътървлъ пропріетцілоръ din врео пласъ че ар авеа дрентъ съ се адне да алецереа дептацилоръ, нъ ва фі de ажисъ ка съ се алеагъ чертвілъ пътъръ de шеце дептаци, ла о асемеяа дитжіларе, ла пъшиле че воръ авеа таі пъдінъ de 15 пропріетарі, се воръ дитпрезна къ ачея аі впіа din пъшиле вечіне, че ва авеа еаръші таі пъдінъ пътъръ de пропріетарі, карій дитпрезнідасе къ тоці, воръ алеае динрре джншіи 12 дептаци, адікъ: къте б' de фіекаре пласъ; ачеа дитпрезніаре, хотържидасе де къртвіре къ кътева зіле таі пайніе, прекъм дитпрезніріле локале о воръ повъдци, о ва обшті фъръ зъбавъ, ка съ къпоскъ пропріетарі ла каре азътме локъ съ фаче алецереа дептацилоръ пъшилоръ, спре а нъ се дитажнила дн зіоа алецері врео конфесіе ші протестаціе.

5) Ля 6. Августъ къндъ есте хотържтъ а се фаче алецереа кандидатлоръ de съпъткъртвіторі, аднпндицо ла ресіденца къртвіреї тоці дептаци алеши din фіекаре пласъ, ші къртвіторвлъ ка пресідентъ, речітіндасе ші деславшіндасе ачесте інстрекції, се воръ днделетпічі днданъ, кіесвіндъ къ пътърніде ші фъръ пъртініре, дитр'о впіре, воръ аштерне о лістъ de тоці ачеяа къді с'ар сокоті дестоінічі de а лі съ днкредінда постълъ de съпъткъртвіторъ, атътъ деспре карактеръ, прекъм ші деспре експеріенда ші дестоінічіа лоръ, дн кътъ съ фіе дн старе а копръсніде къ днсърчіпаре че і се ва днкредінда, ші къ допінда гъвернілъ.

6) Съпъткъртвіторі, de ші аре авеа квалітатае чертвілъ de алецъторі, нъ воръ пътеве днсь ла парте ла алецереа кандидатлоръ de пъшилі, пічі ка алецъторі пічі ка алеши.

7) Ля алецереа кандидатлор de съпъткъртвіторі се вор пъзи ачесте оржнідем, дноъ:

A. Пресідентъ, кіемъндъ къте впілъ din дептаци не ржнідъ, ва да фіекъріа впілъ вілетъ de ачееваші тіріме ші фелъ, ка съ скріе дитржніслъ din чеі днсемініа дн аштерніта de джншій лістъ, днп се ворві ла арт. 5, впілъ пътъръ de пътіе de патръ орі атътъ кътъ ва фі пътървлъ пъшилоръ ачелі ждедцъ; спре експеріенда: de ва авеа ждедцълъ патръ пъшилі, ва днсемініа дн вілетъ шісеспрезе пътіе, автнідъ чіпчі, ва днсемініа днзъчи, ші аша днпніе, спре а се пътеве днсемініа de фіекаре пласъ кътъ 4 кандидаті.

B. Днпъ съвжршіреа скріері, къртвіторвлъ ва кіема de изноавъ pe фіекаре denятатъ, ка съші піе сінгіръ вілетвлъ отржнідъ дн віасвлъ че ва фі пъсъ не маса пресідствій, ші днпъ дептакеа тутвіроръ вілетвірілоръ, хнвілъ din секретарі, скоцъндъ къте впілъ din васъ, днлъ ва чіті къ гласъ таре, челеалтъ секретаръ ва днсемініа не осевітъ хжртіе дн ведереа тутвіроръ, гласніріле че воръ еші пептві фіекаре пътіе; еар днпъ чітіреа тутвіроръ вілетвірілоръ, аднпареа, дитпрезні днсемінідъ гласніріле че аж дитпрезні патръ фіекаре, алеае не чеі къ таі твлтіе вотвірі пътъ ла требвініосвілъ пътъръ de kandidat, дн ашевъ не пъшилі, къте патръ de фіекаре, днкеіе впілъ жзрнілъ добедіторъ de ресътатвлъ ачештій операції, адікъ чіне азътме с'а алеае de kandidat, къ къте гласнірі, ші ла каре пласъ саі ашеватъ, ші съпът-іскълітвлъ, атътъ къртвіторвлъ ка секретарі, кътъ ші din чеі че аж ляташъ парте ла алецере къді воръ воі, съ днкеіе аднпареа, ші къртвіреа рапортеzъ de локъ департаментвлъ ресътатвлъ, къндъ, ва тріміте totъ дитр'о време ші Dела \*) ка тóте хжртіле прівіторе ла ачеа операціе. Ші дн сфершітъ алъ

8) Атътъ съпъткъртвіторі кътъ ші къртвіторі воръ фі даторі а днгрікі de апріре пептві днпрéга пъзіре а ачесторъ інстрекції, ші ка дн тóть ачеа лжкрапе съ се пъзескъ ліпіштеа ші вора оржнідем, фъръ а днтреввінда чеа таі тікъ днпржніріе асніра персоналвлъ алецъторілоръ саі алешилоръ.

Пептві шефвлъ департ. N. Кредзлескъ.

Nр. 4393, апвілъ 1855, Маі 30.

\*) Актеле съвжршіте, днпротвлате; пресідствіе: сала сфатвлъ.

### Лідрептаре.

Ла артіклъ din Бъннатъ Nр. 53 четеніте дн локъ de Fedръ: Платъ.

Респінсврі: M. дъ ші фъръ. Пептві таі твлці: Шин-  
кай нъ се амъ аічі; адресацівъ днадрептвлъ, прекъм ші пептві

історія ла Лазріанъ. — Тіші: Са прінітъ нъмаі 7 фр. 30 кр., аша дап' ne З пътрапе de ană: віне. Ноіана сератъ: Прін че пошть съ се трімітъ? — Кіралі D. Нъмаі към възші; поді пречепе, къ сілтъ. — Айт. Ліпсіа нъмаі локалітатае ші пошта din вртъ.

### Literariu.

Între productele cele mai пріспете ale pressei nostră transilvâne salutamу cu placere urmatoră carte lucrata dupa unu metodu nou aprobatu de barbatii scolastici cei mai famosi,

### Grammatica Germana

pentru

### Classi Elementari.

lucrata dupa principie genetice cu paradigmate numerose si capete alese spre traducere in romană si germană impreuna cu vocabularie corespunzătoare,

G. E. Niceloru,

Professoru la gimnasiulu rom. din Brasovu.

Pretiu

48 cr. în mon. conv.

Recomandau cu totu adinsulu acestu productu adeveratu „classicu“ si intenționu la invetiarea limbei germane. Redactiunea va provede pe vreme cu aceasta carte, si in favorea tinerimiei serace se voru da procente de 20 la sută unde se voru introduce in scola.

### БЪЛЕТИНЪЛ ОФІЦІАЛ.

Nр. 4452, 1854.

### ЛНШТІІНЦАРЕ.

Ла 13. Август а. к., ші дн зіле вртътіре dela 9—12 ші днпъ прълзъ dela 3—6 бре се воръ da къ арпенду сеі кіріе вртътіроле реалітъді але четатеі pe 9 ană, dela 1. Ноемвріе 1855 шіль ла фіеа ла Октомбріе 1864 (лзлдасе афаръ осpetърія ла „Коропъ“, каре се ва днпенда пътіа пътъ ла C. Mixaіз 1858) ші ачеста прін лічітадіе пъблікъ ла каса таціс-траваль.

Реалітъдіе съпъ:

1) Болта din жосъ дн каса тацістратвлъ Nр. 91. 2) Чea de съсъ. 3) Magazinълъ din порта stradei Скеілві. 4) Щівеле пімніде але четъдій. 5) Каса четъдій дн strada Секвілоръ Nр. 241. 6) Боділе брънзъріе ші локвіріе de вънзареа ei. 7) Квартірел de съпъ каса de вънзаре. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) Моріле четъдій de деосевітъ калітадіе дн четате, съчетате ші de la Timiș. 15) Оспетърія ла „Коропъ“. 16) Кърчта ла Дър-стіе. 17) Кърчта ла Timișulъ de жосъ. 18) Кърчта ла Ti-mișulъ de съсъ. 19) Къмпъна четъдій. 20) Гръдина din досвлъ шізреі деңтелоръ. 21) Пімніда дн кортевлъ командантвлъ de границъ. 22) Петечіle de локвіріе фъптьпідъ (Brünnchen und Verhâupten). 23) Манілеле четъдій Крвквръ тікъ. 24) Крвквръ таре. 25) Крвквръ Rie. 26) Крістіанъ таре ші 27) Фъпаде котвіней.

Dоріторі de a днпенда ачестеа реалітъді съ віпъ ла зіва пъсъ пътіа ка вадію чи ші къ документе de каса сфатвлъ: где се потѣ авзі kondіciile че се воръ чіті дн зіва аръндіріе пъвліче днпенде de лічітадіе. Се потѣ ші таі пайніе bedé дн алъ 2-ле кортевлъ de үнералъ дн піаца търгвлъ din дерентъ, дн капчеларія оффіцілві економікъ алъ четатеі.

Брашовъ, 11. Іюлъ 1855.

(3—4)

Мацістрат 84.

### Карсвіле ла врсъ дн 3. Asrsctš k. n. ctas амеа:

Ацію ла галівілъ днпертешті . . . . .	25 1/4
” ” арціптъ . . . . .	20 3/8
Овлігацийе металічес векі de 5 % . . . . .	77 5/8
Днпрѣтвіл de 4 1/2 % dela 1852 . . . . .	—
” de 4 % детто . . . . .	—
Сорціе dela 1839 . . . . .	977
Акційе банквлъ . . . . .	100%
Днпрѣтвіл de 1854 . . . . .	83%